

**Verdachtenpopulatie arrondissementsparket Amsterdam  
1996: Politieregio Gooi en Vechtstreek**

Amsterdam, augustus 1998

Pepijn van Amersfoort  
Mireille Geldorp

# Inhoudsopgave

	<b>Inleiding</b>	<b>3</b>
<b>1</b>	<b>Algemene gegevens 1996</b>	<b>4</b>
<b>2</b>	<b>District Noord</b>	<b>13</b>
<b>3</b>	<b>District Zuid/West</b>	<b>17</b>
	<b>Bijlagen</b>	
Bijlage 1	Gehanteerde begrippen	21
Bijlage 2	Indeling naar delicten	22
Bijlage 3	Typering verdachten	24

## Inleiding

De politie hanteert voor de opslag van informatie over verdachten een geautomatiseerd daderbestand, Herkenningsdienstsysteem (HKS) genaamd. Dit is een landelijk, gestandaardiseerd systeem en wordt gebruikt om voor operationele doelstellingen informatie over personen op te vragen. In principe is dit systeem niet ontworpen om statistische informatie te genereren. Voor beleidsdoeleinden van bijvoorbeeld de korpsleiding en de arrondissementsparketten is strategische informatie echter juist van vitaal belang. In het kader van het project Gegevensarchitectuur is in opdracht van het College van Procureurs-Generaal onderzocht in hoeverre HKS toegankelijk en bruikbaar gemaakt kan worden om statistische beleidsinformatie te leveren.

Het is mogelijk gebleken om HKS-gegevens te bewerken en vervolgens om te zetten in bestanden<sup>1</sup> waarmee elke gewenste statistische bewerking kan worden uitgevoerd. Het HKS is wat betreft inhoud en opzet een zeer complex systeem. Gedegen kennis van het HKS en goede samenwerking tussen onderzoekers en HKS-deskundigen is onontbeerlijk bij de totstandkoming van een product zoals dat nu voor u ligt. Deze rapportage bevat een inventariserende beschrijving van daders en een typering van de door hen gepleegde delicten<sup>2</sup>.

In deze rapportage wordt een deel van de daderpopulatie beschreven van het arrondissementsparket Amsterdam. De gegevens zijn afkomstig van de Herkenningsdienst (HKD) van de politieregio Gooi en Vechtstreek en hebben betrekking op het jaar 1996. De gegevens die afkomstig zijn van de politieregio Amsterdam-Amstelland en die ook worden behandeld door het parket Amsterdam, worden niet in deze rapportage besproken.

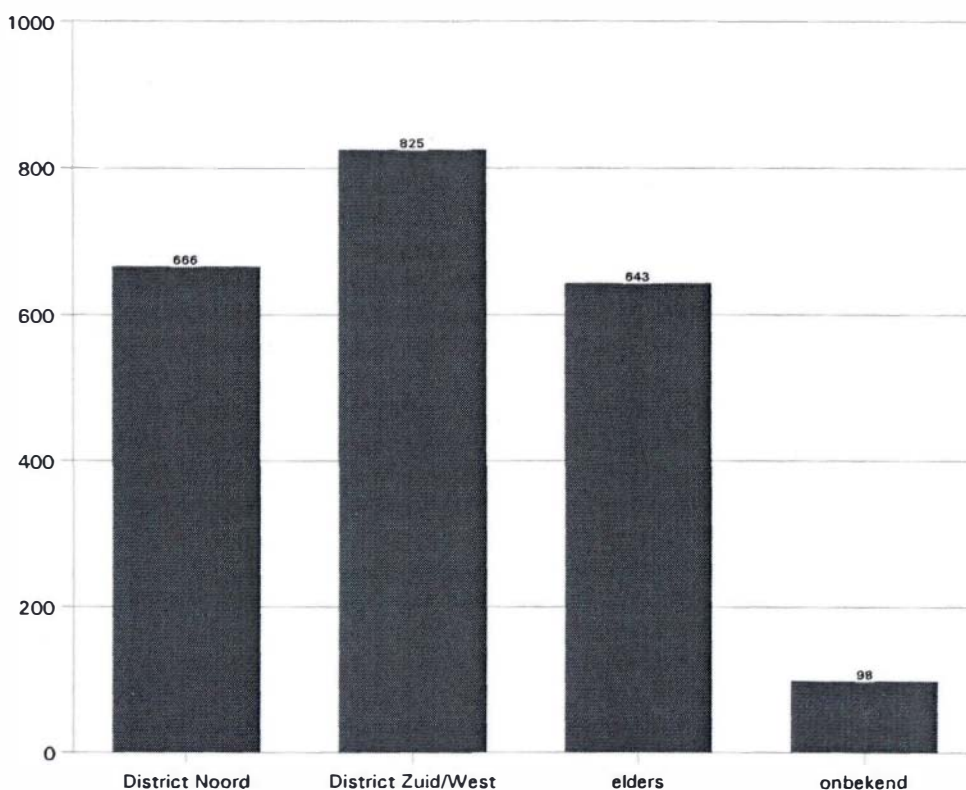
Noot 1 Deze bewerkingen worden gedaan door middel van de statistische applicatie SPSS.

Noot 2 Een uitgebreidere en gedetailleerdere beschrijving van de daders en de delicten is in principe mogelijk. Dit gaat echter voorbij aan het doel van deze rapportage. Zo is informatie over 'pogingen' en septs in dit onderzoek buiten beschouwing gelaten.

# 1 Algemene gegevens 1996

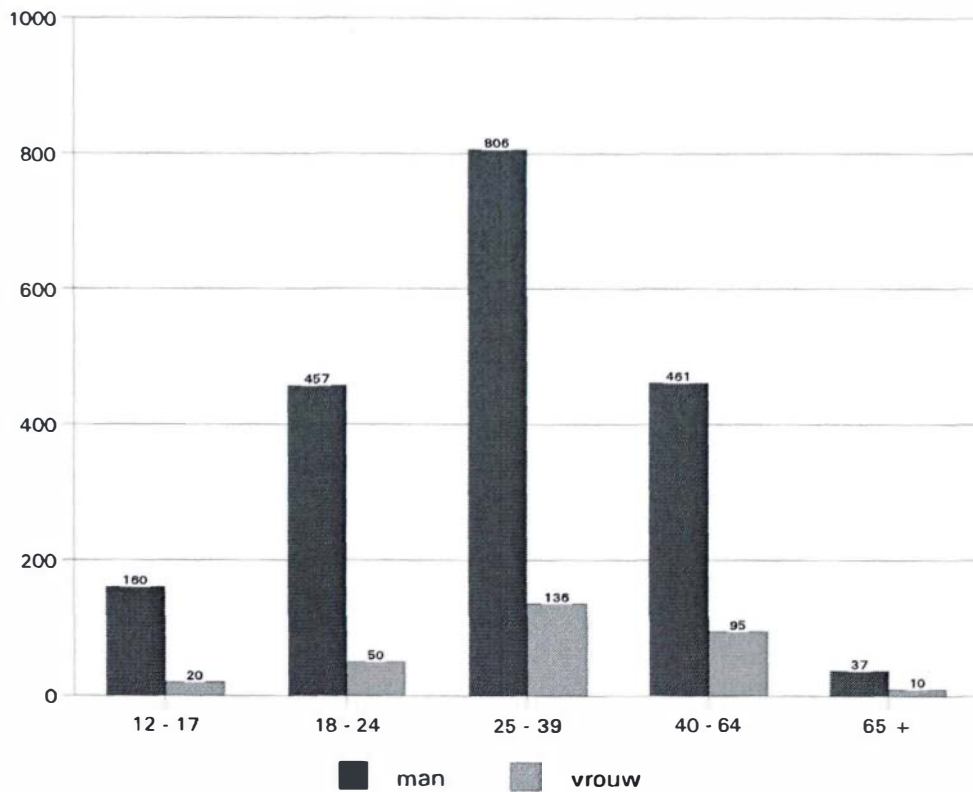
In dit hoofdstuk wordt een regiobrede beschrijving gegeven van de 2.232 verdachten die in 1996 door de politieregio Gooi en Vechtstreek aan het parket Amsterdam werden aangeleverd. Allereerst wordt in afbeelding 1.1 het district beschreven van het woonadres van de geregistreerde personen.

Afbeelding 1.1 Woonadres verdachten (in aantallen)



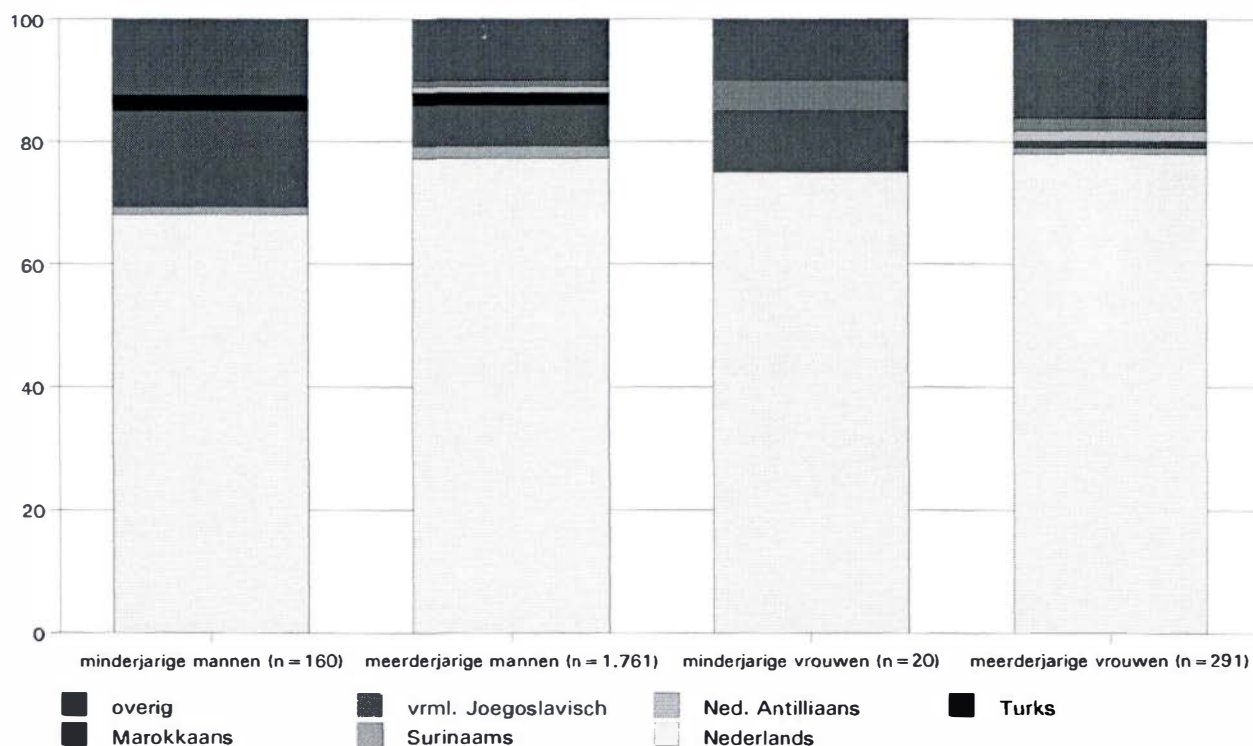
Tweederde van de verdachten is woonachtig binnen de regio Gooi en Vechtstreek. Hilversum, Huizen en Bussum vormen, met respectievelijk 25%, 14% en 7%, de voornaamste woonplaatsen van de verdachten. Van de verdachten die buiten de regio wonen, wonen er veel in de grote steden van de aangrenzende regio's: 11% woont in Amsterdam, Almere of Utrecht. Van 4% van de verdachten was het woonadres onbekend; binnen deze categorie vallen ook dak- en thuislozen.

Afbeelding 1.2 Leeftijd in 1996 en geslacht (in aantallen)



Van de verdachten is de grote meerderheid man (86%); 14% is van het vrouwelijke geslacht. Personen tussen de 25 en 39 jaar vormen met 42% van de verdachten de grootste leeftijdscategorie. De groep minderjarigen vormt 8% van het totale aantal verdachten; 11% hiervan betreft meisjes. Bijna een derde van de verdachten is jonger dan 25 jaar. De gemiddelde leeftijd van de verdachten ligt op 33 jaar.

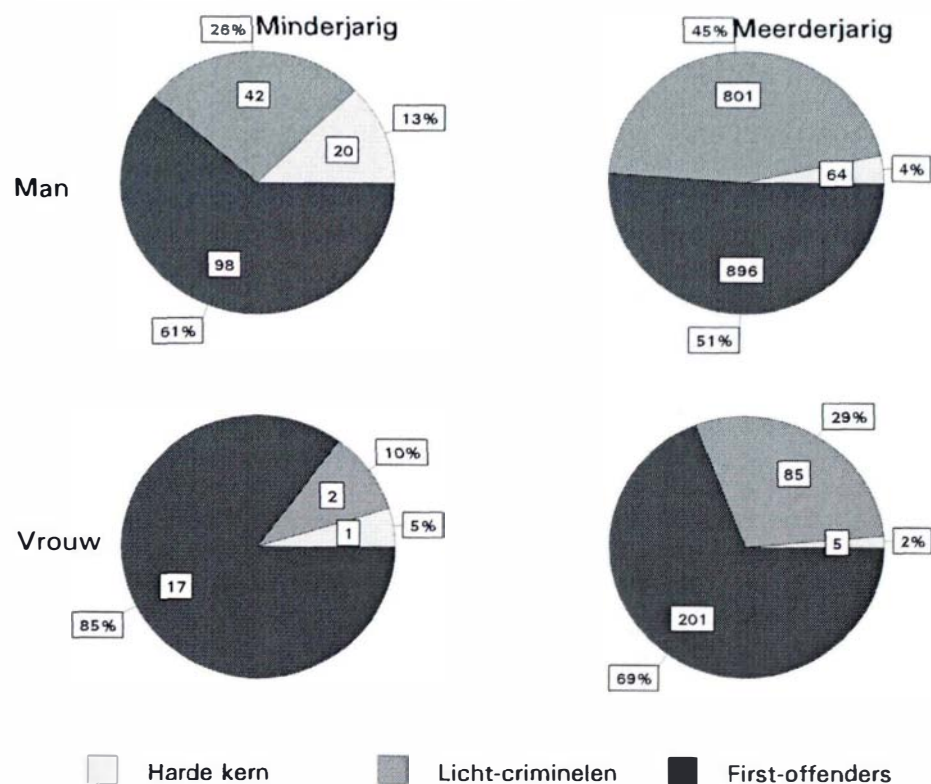
Afbeelding 1.3 Etnische herkomst naar leeftijd en geslacht (in %)



Ruim drie kwart van de verdachten is van Nederlandse afkomst<sup>3</sup>. Onder minderjarige mannelijke verdachten is de groep met een niet-Nederlandse afkomst het grootst; bijna een derde. Marokkaanse jongens vormen de grootste niet-Nederlandse groep.

Noot 3 Van Nederlandse afkomst is gedefinieerd als: beschikkend over de Nederlandse nationaliteit en in Nederland geboren.

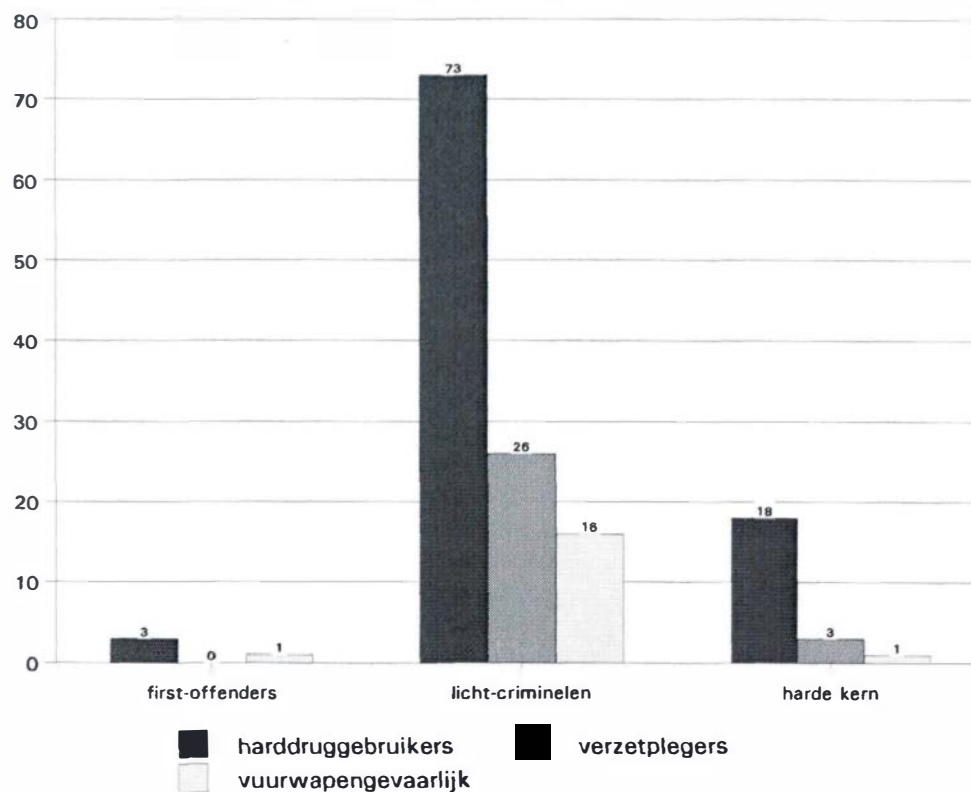
Afbeelding 1.4 Typering verdachten (in aantallen en %)



Naar verhouding bevinden zich onder minderjarigen meer verdachten die als harde kern<sup>4</sup> kunnen worden getypeerd dan onder volwassen verdachten. Voor alle vier de groepen geldt dat de first-offenders de grootste categorie vormen.

Noot 4 Zie bijlage 3 voor typering verdachten.

Afbeelding 1.5 Gevarencodes naar type verdachte (in aantallen)



Voor 4% van alle verdachten is de gevarencode harddruggebruiker geregistreerd in HKS.; voor de harde kern ligt dit percentage op 20% en onder licht-criminelen op 8%. Van de harde kern en de licht-criminelen heeft 3% de gevarencode verzetpleger.



De 2.232 geregistreerde verdachten werden in verband gebracht met 3.869 delicten. Dit komt neer op gemiddeld 1,7 feit per verdachte.

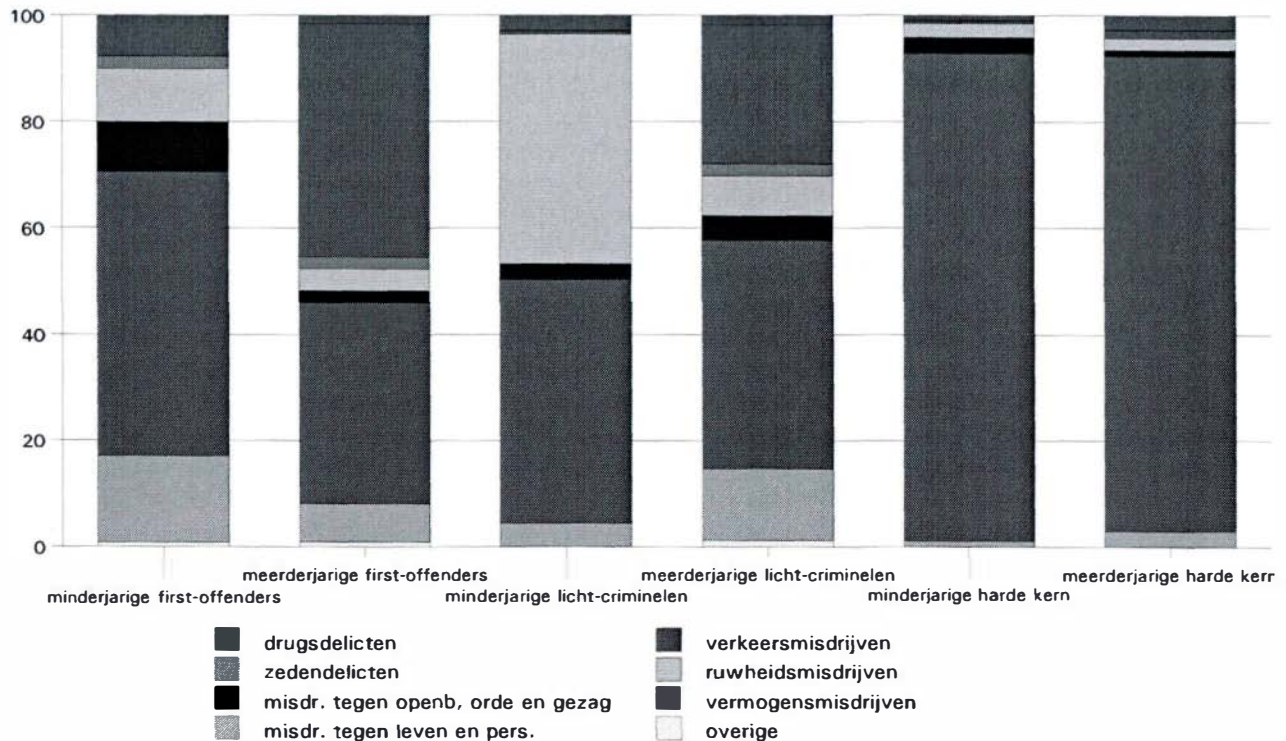
Tabel 1.1 Totaal en gemiddeld aantal delicten naar type verdachte en leeftijd

type verdachte	minderjarigen (n = 180)			meerderjarigen (n = 2.052)			totaal		
	gem.	aantal	%	gem.	aantal	%	gem	aantal	%
first-offenders (n = 1.212)	1,1	129		1,1	1.229		1,1	1.358	35
licht-criminelen (n = 930)	3,1	137		1,7	1.492		1,8	1.629	42
harde kern (n = 90)	9,2	193		10,0	689		9,8	882	23
<b>totaal</b>	<b>2,6</b>	<b>459</b>		<b>1,7</b>	<b>3.410</b>		<b>1,7</b>	<b>3.869</b>	<b>100</b>
			12			88			100

De harde kern, 4% van alle verdachten, was verantwoordelijk gehouden voor bijna een kwart van alle opgeloste delicten. Voor ruim een derde van de delicten werden first-offenders, 54% van de verdachtenpopulatie, geverbaliseerd.

In afbeelding 1.6 wordt aangegeven aan welk type delicten de diverse groepen verdachten zich naar verhouding schuldig maakten.

Afbeelding 1.6 Delictgroep naar type verdachte en leeftijd (in %)

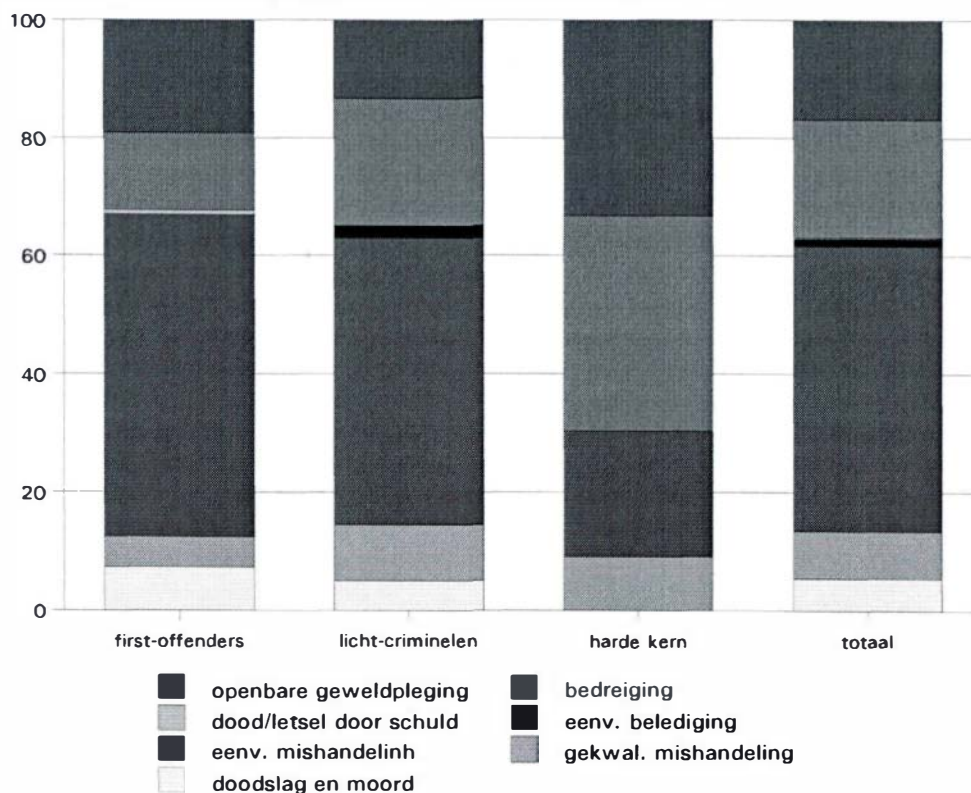


Vermogensmisdrijven vormen het overgrote deel van alle in HKS geregistreerde misdrijven met een bekende dader. Dit geldt bij uitstek voor de verdachte van het type harde kern: circa 90% van de delicten die de harde kern kon worden aangerekend is een vermogensdelict.

Minderjarige licht-criminelen werden meer dan alle andere groepen verdachten voor ruwheidsdelicten geverbaliseerd. Meerderjarige verdachten die als licht-crimineel getypeerd kunnen worden, werden vaker dan beide andere typen meerderjarigen van misdrijven tegen leven en persoon en misdrijven tegen openbare orde en gezag verdacht.

Minderjarige first-offenders werden naar verhouding vaker dan alle andere groepen verdachten opgepakt voor misdrijven tegen leven en persoon en misdrijven tegen openbare orde en gezag. Meerderjarige first-offenders worden gekenmerkt door het hoge percentage verkeersmisdrijven. Ruim twee van de vijf delicten van deze groep verdachten valt binnen deze categorie.

Afbeelding 1.7 Gewelddelicten; uitgesplitst naar type verdachte (in %)



Van alle delicten kan 11 % tot de gewelddelicten<sup>5</sup> worden gerekend (n = 409). Bijna de helft van deze delicten betreft eenvoudige mishandeling. Daarnaast vormen bedreiging (20%) en openbare geweldpleging (17%) de grootste delictcategorieën.

Meer dan de helft van de first-offenders aangerekende gewelddelicten betreft eenvoudige mishandeling en bijna een vijfde van de gewelddelicten betreft openbare geweldpleging.

Ook tegen licht-criminelen werd vooral voor eenvoudige mishandeling proces-verbaal opgemaakt. Voor dit type verdachte werden daarnaast veel bedreigingen geregistreerd.

De harde kern maakte zich voornamelijk aan bedreiging en openbare geweldpleging schuldig. Deze twee categorieën gewelddelicten vormen ruim een derde van de aan dit type verdachte toegedichte gewelddelicten.

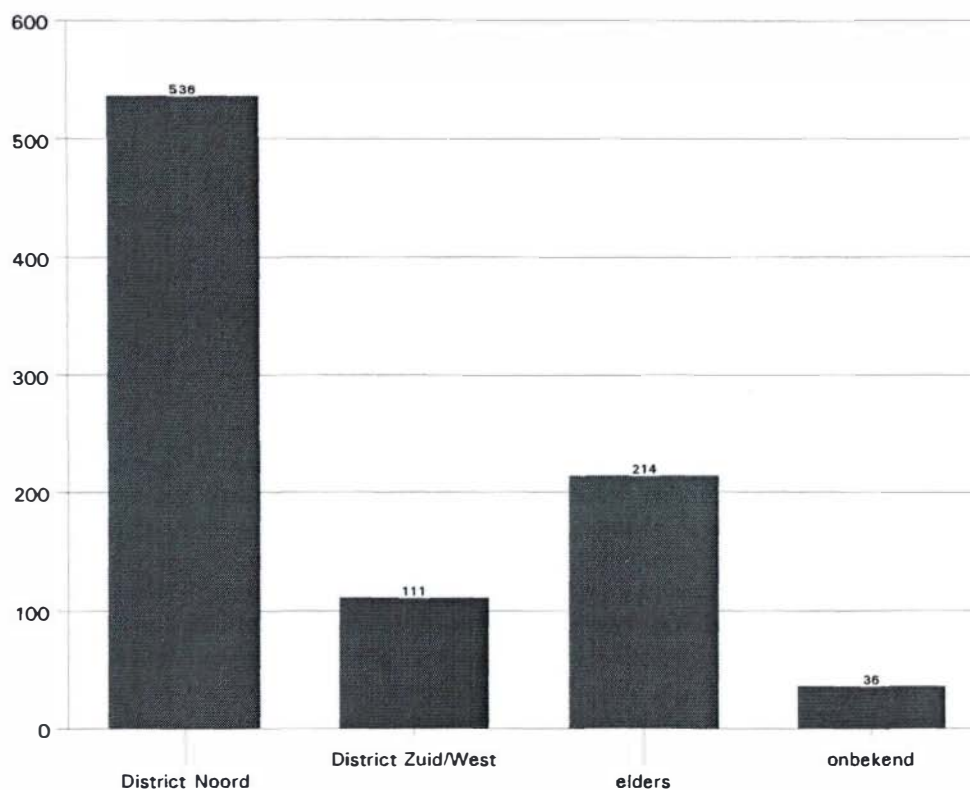
Noot 5 Zie bijlage voor definitie gewelddelicten.

De volgende twee hoofdstukken geven een beschrijving van de delicten die binnen één van de districten van de politieregio Gooi en Vechtstreek werden opgelost, alsmede van de verdachten die voor deze delicten verantwoordelijk werden gehouden. Daarbij moet in acht worden genomen, dat tegen 2% van de verdachtenpopulatie in beide districten processen-verbaal werd opgemaakt. Dit heeft als consequentie dat er, in de beschrijving van de verdachtenpopulaties van de afzonderlijke districten in de navolgende hoofdstukken, een overlap bestaat.

## 2 District Noord

De politieambtenaren van district Noord maakten in 1996 tegen 897 verschillende personen proces-verbaal op. Onder de in dit district ge verbaliseerde verdachten bevinden zich 14% vrouwen en 8% minderjarigen. De groep verdachten bestaat voor het grootste deel (77%) uit personen met een Nederlandse herkomst. Ongeveer 8% van de verdachten is Marokkaans. Het percentage verdachten dat als harddrugverslaafde geregistreerd staat ligt op 3%. Van alle verdachten kan 4% als harde kern worden gekenmerkt.

Afbeelding 2.1 Woonadres verdachten (in aantallen)



Zes op de tien verdachten die in district Noord werden opgepakt, woont ook in dit district; 72% komt van binnen de regio. Het percentage verdachten waarvan de woonplaats en het woonadres onbekend is, is slechts 4%. Van alle verdachten werd 94% alleen in dit district ge verbaliseerd; de overige verdachten kwamen in 1996 ook met andere korpsonderdelen binnen de regio in aanraking.

Onder de verdachten bevinden zich 67 minderjarigen (8%). Het betreft uitsluitend jongens. Twee derde van de minderjarigen heeft een Nederlandse herkomst. Onder de jeugdige verdachten bevindt zich 16% Marokkanen. Twee derde van de minderjarige verdachten die in dit district werden geverbaliseerd, woont ook binnen het district; daarnaast komt 19% uit district Zuid/West. Het percentage harde kern onder de jeugdige verdachten bedraagt 13%.

De verdachten waren verantwoordelijk voor 1.446 delicten, 37% van het regiototaal. Per verdachte komt dit neer op een gemiddelde van 1,6 feit.

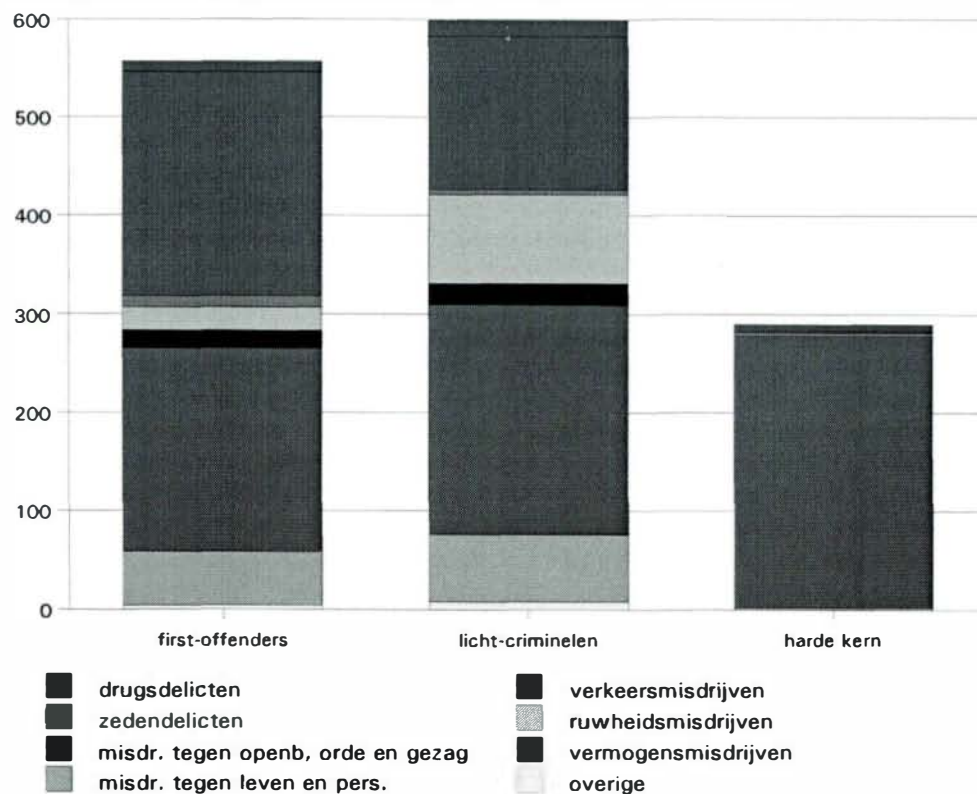
Tabel 2.1 Gemiddeld en totaal aantal feiten district Noord naar type verdachte (in aantal en %)

	gemiddeld aantal	totaal aantal	%
first-offender (n = 505)	1,1	557	39
licht crimineel (n = 355)	1,7	599	41
harde kern (n = 37)	7,8	290	20
<b>totaal (n = 897)</b>	<b>1,6</b>	<b>1.446</b>	<b>100</b>

Binnen het district is de harde kern 4% van de verdachten verantwoordelijk voor een vijfde van de delicten.



Afbeelding 2.2 Delictgroepen; uitgesplitst naar type verdachte (in aantallen)



Van de delicten in dit district die voor rekening komen van de harde kern, is 96% een vermogensdelict. In het district aangehouden licht-criminelen werden minder vaak dan regiobreed het geval was voor vermogensdelicten ge verbaliseerd. Zij werden vaker voor ruwheidsdelicten opgepakt.

Tabel 2.2 Gewelddelicten opgelost binnen district Noord

	aantal	%
doodslag en moord	11	7
gekwalficeerde mishandeling	12	8
eenvoudige mishandeling	82	54
eenvoudige belediging	2	1
dood/letsel door schuld	1	1
bedreiging	18	12
openbare geweldpleging	27	18
<b>totaal</b>	<b>153</b>	<b>100</b>

Bijna een achtste van de opgeloste misdrijven binnen district Noord zijn gewelddelicten. Meer dan de helft betrof eenvoudige mishandeling; dit percentage ligt hoger dan voor de regio als geheel. Voor bedreiging werd binnen district Noord minder vaak proces-verbaal opgemaakt.j

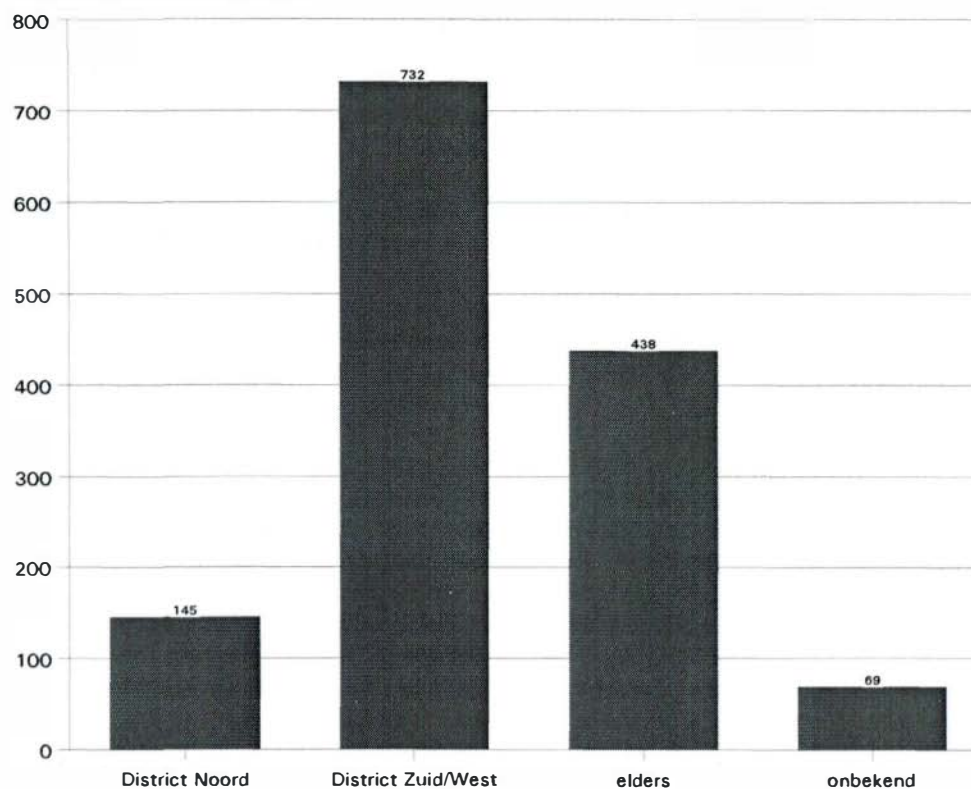
■



### 3 District Zuid/West

In 1996 werd binnen het district Zuid/West tegen 1.384 verschillende personen proces-verbaal opgemaakt. Van deze verdachten is 14% vrouw. Minderjarigen vormen 9% van de verdachten. Ruim drie kwart van de verdachten binnen dit district heeft een Nederlandse herkomst. Ongeveer 7% is Marokkaans. Het percentage als harddrugverslaafde geregistreerde verdachten is 6% van het totaal. De harde kern vormt zo'n 5% van de verdachten die werden geverbaliseerd binnen het district.

Afbeelding 3.1 Woonadres verdachten



Van de verdachten die in district Zuid/West werden opgepakt, woont ruim de helft ook in dit district; 63% van de verdachten woont binnen de regio. Van de verdachten werd 96% alleen in dit district geverbaliseerd; de overigen verdachten kwamen in 1996 ook met andere korpsonderdelen binnen de regio in aanraking.

Onder de verdachten bevinden zich 117 minderjarigen (9%). Van de jongeren is 17% vrouw. Twee derde van de jeugdige verdachten heeft een Nederlandse herkomst. Ruim een zesde van de jeugdige verdachten is Marokkaans. Van de minderjarige verdachten die in district Zuid/West werden geverbaliseerd, woont twee derde in district Zuid/West; daarnaast komt 11% uit district Noord. Het percentage harde kern onder de jeugdige verdachten is 13%.

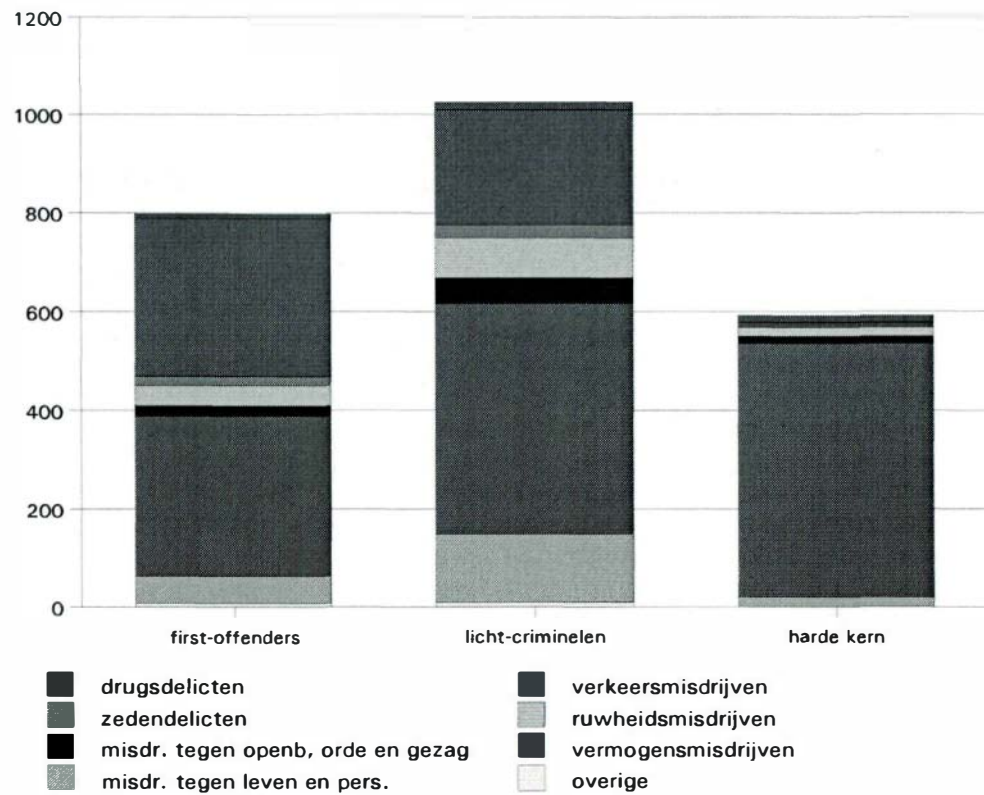
Voor de verdachten die in district Zuid/West werden geverbaliseerd verdachten werden in totaal 2.415 delicten geregistreerd. Dit is 6% van de binnen de regio opgeloste delicten. Per verdachte is dit gemiddeld 1,7 feit.

Tabel 3.1 Gemiddeld en totaal aantal feiten district Zuid/West naar type verdachte

	gemiddeld aantal	totaal aantal	%
first-offender (n = 708)	1,1	798	33
licht crimineel (n = 607)	1,7	1.025	42
harde kern (n = 69)	8,6	592	25
totaal (n = 1.384)	1,7	2.415	100

De harde kern, 5% van de verdachten, was verantwoordelijk voor een kwart van de delicten die binnen het district werden opgelost.

Afbeelding 3.2 Delictgroepen; uitgesplitst naar type verdachte (aantal)



De verdeling van de delicten over de verschillende type verdachten vertoont binnen het district Zuid/West geen grote verschillen met het geregistreerde typ delicten voor de regio Gooi en Vechtstreek<sup>6</sup> als geheel.

Noot 6 Dit is niet verwonderlijk daar bijna twee derde van de delicten die binnen de regio werden opgelost, door dit district aan het parket werden aangeleverd.

Tabel 3.2 Gewelddelicten opgelost binnen district Zuid/West

	aantal	%
doodslag en moord	11	4
gekwalficeerde mishandeling	21	8
eenvoudige mishandeling	115	45
eenvoudige belediging	3	1
dood/letsel door schuld	0	0
bedreiging	64	25
openbare geweldpleging	42	16
<b>totaal</b>	<b>256</b>	<b>100</b>

Minder dan een achtste van alle binnen district Zuid/West opgeloste misdrijven zijn gewelddelicten. Bijna de helft hiervan betreft eenvoudige mishandeling en een kwart betreft bedreigingen.

## Bijlage 1 Gehanteerde begrippen

### *Proces-verbaal van oplossing*

Een proces-verbaal waarin een verdachte als (mogelijke) dader wordt gekoppeld aan één of meerdere gepleegde feiten.

### *Antecedent*

Een administratieve registratie van de opmaak van een proces-verbaal van oplossing tegen een verdachte. Een proces-verbaal, en dus een antecedent, kan meerdere feiten bevatten.

### *Gewelddelicten*

Tot gewelddelicten worden alle misdrijven tegen leven en persoon gerekend alsmede diefstal met geweld, openbare geweldpleging en wederspansing.

### *Op agressie gerichte delicten*

Delicten die gericht zijn op het toebrengen van schade aan personen of goederen. Hiertoe behoren misdrijven tegen leven en personen, misdrijven tegen openbare orde en gezag en ruwheidsdelicten.

### *Beginner*

Een persoon waartegen niet eerder dan in het jaar van onderzoek (1996), een proces verbaal werd opgemaakt.

### *Recidivist*

Een persoon waartegen voorafgaand aan het jaar van onderzoek (1996) al één of meerdere processen verbaal werden opgemaakt.

### *Allochtoon*

Een persoon die niet in Nederland geboren is en/of die een niet Nederlandse nationaliteit heeft. Hiermee wordt afgeweken van de landelijk vastgestelde definitie waarbij naar het geboorteland van de ouders wordt gekeken.

## Bijlage 2 Indeling naar delicten

De in de rapportage gehanteerde naamgeving van delicten is gebaseerd op de onderstaande indeling van het WODC naar artikelnummers uit het Wetboek van Strafrecht.

Delict en delictgroep	Wetboek van Strafrecht artikelnummer
1 Agressieve misdrijven	
a Tegen openbare orde en gezag	
huis-/lokaalvredebreuk	138*/139*
openlijke geweldpleging	141
wederspanning	181*/182*
belemmering ambtenaar in functie	180
discriminatie	137*
overige misdr. openbare orde en gezag	13*/14*/150*/177*/- 179*/18*/19*/201
b Tegen leven en persoon	
Doodslag en moord	287/288/289/290/291
gekwalficeerde mishandeling	301*/302*/303*/304*/- 306*
eenvoudige mishandeling	300*
eenvoudige belediging	266/267
dood/zwaar lich. letsel door schuld	307/308
bedreiging	285*
overige misdrijven tegen leven	293
c Ruwheidsmisdrijven	
brandstichting	157*/158*
dierenmishandeling	350.2/254*
vernieling	350/350.1/351*/352
overige vernielingen	353/354
2 Vermogensmisdrijven	
valsheidsmisdrijven	208/209/21*/22*/230/- 231/234
eenvoudige diefstal	310
diefstal in vereniging	311.4/311.3.4
diefstal in vereniging met braak	311.4.5./311.3.4.5
diefstal met braak	311.5/311.3.5
diefstal met geweld	312*
afpersing	317*
verduistering	321/323
verduistering in dienstbetrekking	322
bedrog	326*/327/328*/329*/33 *
heling	416/417
schuld heling	417BIS
overige vermogensmisdrijven	311/311.1/311.2/311.3/-

3 Zedendelicten

schennis der eerbaarheid	239*
verkrachting	242/243
feitelijke aanranding der eerbaarheid	246
gemeenschap met kinderen	244/245
ontucht met bewusteloze/kind	247
ontucht door ouders	249
overige zedendelicten	248/240*/250*/251bis/- 252*/titel14

4 Verkeersmisdrijven

rijden onder invloed	WvW 26*
doorrijden na ongeval	WvW 30*
rijden na ontzegging	WvW 32*
medewerking bloedproef weigeren	WvW 33A*
dood letsel door schuld	WvW 36*
joyriding	WvW 37
overige verkeersmisdrijven	WvW 10*/WvW 14*

5 Drugsmisdrijven

opiumwet-harddrugs	opiumwet 2*
opiumwet-softdrugs	opiumwet 3*

6 Vuurwapenmisdrijven

vuurwapenwet	VWW*/WWM*&DO8/- WWM*&A11 t/m A A16
--------------	---------------------------------------

7 Overige misdrijven

ibb	IBB*
overige misdrijven	*

## Bijlage 3 Typering verdachten

In de rapportage wordt, op grond van de zwaarte van het opgehelderde delict en de frequentie van delictpleging, onderscheid gemaakt tussen verschillende categorieën verdachten: harde kern, licht criminelen en first-offenders. Deze indeling is gebaseerd op de richtlijnen in de notitie 'Eenheid van begrip II' van het Ministerie van Justitie<sup>7</sup>. Gezien de beperkingen van de beschikbare gegevens wordt in dit onderzoek op enkele punten van deze richtlijnen afgeweken:

- Op drie punten wordt afgeweken van de indeling naar 'zware' en 'lichte' delicten: schuldheiling en diefstal in vereniging horen volgens de richtlijnen bij de lichte delicten, maar zijn in dit onderzoek bij de zware delicten ingedeeld, aangezien zij binnen delictomschrijvingen heiling en gekwalificeerde diefstal niet konden worden onderscheiden. Iets dergelijks geldt voor rijden onder invloed. In het huidige onderzoek kan hierin geen onderscheid worden gemaakt. Het delict is aangemerkt als licht delict.
- In dit onderzoek ontbreekt het aan feitelijke gegevens omtrent de pleegfrequentie, aangezien pleegdatum niet als variabele in de bestanden is opgenomen. Wel is de datum van het antecedent bekend. De datum van het antecedent wordt bepaald door het moment van opheldering van het delict en door het moment van registratie van het antecedent in HKS. De antecedentdatum kan hierdoor flink afwijken, maar is niettemin gehanteerd als indicatie voor de pleegdatum.
- Aangezien met betrekking tot de antecedentdatum alleen informatie beschikbaar is met betrekking tot het 'jaar' en niet met betrekking tot de 'maand', kan de pleegfrequentie in dit onderzoek slechts worden vastgesteld aan de hand van het aantal delicten dat is opgehelderd binnen een kalenderjaar. Hiermee wordt afgeweken van de notitie Eenheid van Begrip, waar de meetperiode 6 maanden bedraagt. De beoogde pleegfrequentie voor de indeling in de drie categorieën verdachten is in het onderhavige onderzoek daarom vermenigvuldigd met 2.

De indeling is nu als volgt:

- harde kern  
Jongeren waarvoor in 1996, ten aanzien van minimaal vier zware delicten, proces-verbaal is opgemaakt.
- licht criminelen  
Jongeren waarvoor in 1996, ten aanzien van twee lichte en/of zware delicten proces-verbaal is opgemaakt en tegen wie ooit eerder een proces-verbaal is opgemaakt, of jongeren waarvoor in 1996, ten aanzien van 3 zware delicten proces verbaal is opgemaakt.
- first-offenders  
Jongeren waarvoor in 1996, ten aanzien van maximaal twee delicten, proces-verbaal is opgemaakt en tegen wie nooit eerder een procesverbaal is opgemaakt.

Noot 7 Notitie "Eenheid van Begrip II" Gemeenschappelijk begrippenkader ten behoeve van de GSB-rapportage, Ministerie van Justitie, maart 1997.



## Indeling delicten naar 'zwaarte'

### *Zware delicten*

zware mishandeling  
bedreiging met hantering wapen  
doodslag en moord  
openlijke geweldpleging zwaar  
brandstichting  
valsheidsmisdrijven  
afpersing  
gekwalficeerde diefstal  
diefstal met geweld  
verduistering  
bedrog  
heling  
schuldheling  
overige vermogensmisdrijven  
verkrachting/aanranding zwaar  
gemeenschap met kinderen  
ontucht met bewusteloze/kind  
ontucht door ouders  
rijden na ontzegging  
medewerking bloedproef weigeren  
handel in harddrugs  
opiumwet-softdrugs  
vuurwapenwet

### *Lichte delicten*

eenvoudige diefstal  
verduistering in dienstbetrekking  
wederspansigheid  
belemmeren politie  
huis-/lokaalvredebreuk  
overige misdrijven openbare orde en gezag  
discriminatie  
eenvoudige mishandeling  
eenvoudige belediging  
dood/zwaar lichamelijk letsel door schuld  
overige misdrijven tegen leven en persoon  
vernieling  
dierenmishandeling  
aanranding licht  
schennis der eerbaarheid  
overige zedendelicten  
rijden onder invloed  
doorrijden na ongeval  
joyriding  
dood/letsel door schuld (verkeer)  
overige verkeersmisdrijven